

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

Актуальні питання корекційної та інклюзивної освіти

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОРЕКЦІЙНОЇ
ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

**Харків
2020**

Редакційна колегія:

Головний редактор – Бойчук Юрій Дмитрович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Заступник головного редактора – Маркіна Тетяна Юрївна, доктор біологічних наук, професор, декан природничого факультету

Відповідальний секретар – Перетяга Людмила Євгенівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Члени редакційної колегії:

Бондар Віталій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної педагогіки, академік Національної академії педагогічних наук України

Галій Алла Іванівна, кандидат біологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри здоров'я людини, реабілітології та спеціальної психології

Голуб Наталія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Гордієнко Ірина Вікторівна, кандидат медичних наук, доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології

Дрозик Людмила Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології

Золотоверх Владлена Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Казачінер Олена Семенівна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології

Коваленко Вікторія Євгенівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології

Орлов Андрій Валерійович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Пашинський Павло Петрович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології та спеціальної психології

Сінопальнікова Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Туренко Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Щербак Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології

Рекомендовано редакційно-видавничим відділом Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, протокол №7 від 19.11.2020 р.

А 43

Актуальні питання корекційної та інклюзивної освіти / За загальною редакцією Бойчука Ю.Д. – Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2020. – 376 с.

Збірник містить наукові праці, які присвячені висвітленню проблеми організації комплексного психолого-педагогічного супроводу інтегрованого та інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. Розглянуто широке коло нагальних питань, пов'язаних з організацією інклюзивного освітнього середовища, наданням освітніх та корекційно-розвиткових послуг дітям з порушеннями психофізичного розвитку.

ЗМІСТ

Азаренкова Н.І. Актуальні проблеми діагностики мовленнєвого розвитку дітей раннього віку.....	7
Аразгелдієва М.Б. Завдання формування просторових уявлень у дітей із затримкою психічного розвитку як важлива складова процесу підготовки їх до навчання у школі.....	13
Аразгелдієва М.Б. Особливості корекційної роботи з формування зорово-просторових уявлень у дітей із затримкою психічного розвитку та системним недорозвиненням мовлення.....	19
Біляніна В.М. Особливості проведення логоритмічних занять з дітьми дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення III рівня.....	24
Богодущенко К.М. Психолого-педагогічні умови організації інклюзивного навчання дітей дошкільного віку з тяжкими мовленнєвими порушеннями.....	30
Борисенко У.В. Інноваційні методи комплексної корекції вторинних порушень у дітей старшого дошкільного віку з ДЦП.....	39
Веремій Д.В. Розвиток комунікацій дітей першого року життя з дизартричними порушеннями.....	45
Волокова А.О. Диференційоване навчання як практична технологія організації освітнього процесу в умовах освітньої інклюзії.....	49
Волошина А.В. Фізіотерапевтичні процедури в реабілітації дітей із ДЦП.....	54
Гайденко К.А. Ключові аспекти готовності майбутніх вчителів-реабілітологів до роботи в інклюзивно-ресурсних центрах... ..	57
Галій А.І. Педагогічна реабілітація дітей із ЗПР засобами інклюзивного навчання.....	61
Гноєва Д.Т. Реалізація інклюзивної форми навчання в освітньому просторі України на сучасному етапі.....	72
Горобець К.В. Напрямки логопедичної роботи з підлітками, що страждають на дизартрію при ДЦП	78
Гуріна К.В. Характеристика читацької компетентності у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення.....	84
Давиденко К.А. Особливості обстеження порушення голосу в дітей дошкільного віку.....	89
Давіденко М.В. Адаптація дітей з синдромом дефіциту уваги та гіперактивністю до навчання у початковій школі.....	94
Довженко Т.О. Роль ігор та ігрових прийомів в процесі формування лексики дітей з загальним недорозвиненням мовлення III рівня.....	99
Дубась Д.О. Формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей молодшого шкільного віку з інтелектуальною недостатністю.....	104
Єфременко Ю.О. Корекційні засоби навчання дітей із порушеннями мовлення.....	110

ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ДЦП

У статті схарактеризовано фізіотерапевтичну процедуру, яка використовуються у реабілітації осіб із ДЦП.

Ключові слова: ДЦП, реабілітація, ампліпульстерапія, ранній вік.

Постановка проблеми. Кількість дітей з руховими порушеннями у світі зростає щороку. Рухові порушення найчастіше зустрічаються при церебральному паралічу. Церебральний параліч є однією з найбільш частих причин дитячої інвалідності, поширення ДЦП у Європі становить від 2 до 3 на 1000 живонавароджених [3, с.7]. Даний показник значно не змінюється вже протягом останніх сорока років. Згідно з галузевою статистикою поширення ДЦП в Україні становить 2,56 на 1000 осіб [3, с.8]. Реабілітація таких дітей передбачає використання фізіотерапевтичних процедур, серед яких є гідротерапія, парафіно і озотокеритолікування, електролікування тощо.

Аналіз досліджень і публікацій. З 2019 року в Україні на державному рівні відмічається збільшення уваги та конкретних дій з вирішення питання реабілітації дітей із ДЦП. Урядом запроваджено новий механізм забезпечення заходами з реабілітації дітей з інвалідністю внаслідок ДЦП за принципом «гроші ходять за людиною», що дозволить забезпечити адресність, прозорість та підвищити якість надання реабілітаційних послуг.

У березні того ж року прийнято постанову Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку використання у 2019 році коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення реабілітації дітей з інвалідністю внаслідок дитячого церебрального паралічу" [3, с.4]. Реабілітацію дітей із ДЦП займаються спеціальні реабілітаційні центри у різних країнах світу.

Найвідомішим реабілітаційним закладом України є МЦ "Міжнародна реабілітаційна клініка Козьявкіна" у м. Трускавець. Також закладами, де можна пройти курс реабілітації особам із ДЦП є Реабілітаційний центр «Еліта» (Львів), Інтернаціональна клініка медичної реабілітації (Кіпр), Cambridge Medical & Rehabilitation Center (ОАЕ) тощо.

Мета статті – схарактеризувати ампліпульстерапію як метод фізіотерапії у реабілітації дітей із ДЦП.

Виклад матеріалу дослідження. Фізіотерапія - галузь медицини, що вивчає дію на організм людини природних або штучно одержуваних фізичних факторів і використовує їх з метою збереження, відновлення і зміцнення здоров'я людей [2].

Лікарі-реабілітологи перевагою фізіотерапії вважають її тривалу післядію, зрушення в організмі і її терапевтичний ефект не тільки зберігається протягом достатньо довгого проміжку часу, але й навіть, збільшуються після закінчення курсу лікування. Тому вважається, що віддалені результати після фізіотерапії часто бувають краще безпосередніх. До позитивних сторін фізичної терапії реабілітологи відносять її сумісність з іншими лікувальними засобами, доступність та відносно невелику вартість фізичних методів лікування.

В реабілітаційні роботи з дітьми з ДЦП застосовують такі методи фізіотерапії, як електролікування, до якого відноситься ампліпульстерапія, водо- і теплолікування: підводний душ-масаж (гідротерапія), парафіно- і озокеритолікування. Більш детально розкриємо сутність процедури ампліпульстерапії.

Ампліпульстерапія це метод електролікування при якому на хворого впливають СМТ малої сили. Вони поєднують в собі переваги струмів високої і низької частот. Існує кілька режимів роботи, завдяки яким можна змінювати глибину впливу струмів від 0 до 100%. Подразнюючий ефект струму зростає при зменшенні частоти і збільшенні глибини модуляції, а також при перемиканні на випрямлений режим. Збудливу дію змінюється також і в залежності від тривалості впливів і пауз.

Дія ампліпульстерапії різноманітна. Перш за все СМТ надають виражений знеболюючий ефект. Під їх впливом спостерігається покращення кровообігу, трофіки тканин і функціонального стану ЦНС, активізація обмінних процесів, нормалізація ендокринної, гормональної і медіаторної систем.

Залежно від способу і параметрів впливів що застосовуються, можуть надавати різноспрямований вплив на тонус і здатність м'язів скорочуватись.

При ДЦП по черзі відбувається подання синусоїдального струму, модульованого певною частотою в межах 10-150 Гц пауз. При цьому тривалість подання струму і пауз може регулюватися окремо в межах від 1 до 6 с. Місце локалізації електродів визначається типом паралічу [1, с. 247].

Висновки, перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження.

Отже, реабілітація дітей із ДЦП на сьогодні є однією з найактуальніших проблем нашої держави. Лікування таких дітей потребує злагодженої роботи багатьох фахівців, таких як лікарі та педагоги. Застосування в реабілітаційному процесі нових методів та технологій дозволить покращити самопочуття, стан такої дитини, та, можливо, скоротити строк її реабілітації.

Вдосконаленню лікувально-відновлювальної роботи сприятиме вивчення досвіду різного виду реабілітації дітей із ДЦП у приватних реабілітаційних центрах розвинутих країн.

Список використаних джерел:

1. Основи медико-соціальної реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи. Навчально-методичний посібник / за ред. Мартинюка В.Ю., Зінченко С.М. – К.: Інтермед, 2005. - 416 с.

2. Система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації СІНР. — Режим доступу: <https://kozyavkin.com/uk/treatment/>.

3. Церебральний параліч та інші органічні ураження головного мозку у дітей, які супроводжуються руховими порушеннями. — Режим доступу: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2013_286_akn_tserpar_dity.pdf